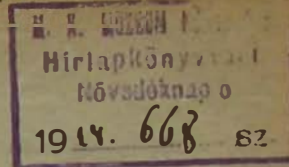

VIII. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP. MHC 2.942

1914. 1. szám.

Budapest, január 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre - - 12 korona
Félévre - - - - 6 korona
Negyedévre - - 3 korona

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

1914.

Az örökkévalóság soha nem szünő folyamatának egy rövid mozzanata: a véges emberi időszámítás egy éve ismét elmúlt.

Egyik pillanatban, hátunk mögött hagyva, bucsuztatjuk az 1913-ik évet, a másik pillanatban boldogan szorongatjuk embertársaink kezét s minden jókat, boldog újévet kívánunk nekik az 1914-hez.

Általános tulajdonsága ez az emberiségnek. Akármilyen is volt az elmúlt év, bánatot hozott-e vagy örömet, teljesítette-e reményeinket vagy adós maradt azzal, mit tőle vártunk, az a szokás, hogy az új évvel szemben megújítsuk kívánalmainkat s reményeink teljesülésével kecsgetve magunkat, hasonlót kívánjunk felebarátainknak is.

Az egész gratulálás különben csak magánéletbeli és társadalmi érintkezésnél megszokott udvariasság s a hivatali vagy szolgálati életre egyáltalában nem, vagy csak alig alkalmazható. S ez utóbbi tekintetben nekünk sincs okunk illúziókban való ringatózásra, sem csalfa reménykedésre.

Testületünk reális alapon áll. Sorsunk jó kezekbe van letéve. Törekvésünk: hogy az elődeink által szilárd alapra fektetett létünket még jobban megerősítsük, az összetartás általános és nemes érzete s egyetértő közös munkálkodás folytán mindeddig fennakadás nélkül sikerült. S ha elődeink nyomdokain haladunk, sikerülni fog ezután is.

Mert, ha az idők folyamán kiöregedett, megrokkant bajtársaink, az élet törvényes és természetes rendje szerint, ki is váltak sorainkból, testületünk további célirányos vezetése s fontos szolgálatunk teljesítése jó kezekben maradt.

A tisztis és altisztikar a felsőbbség nemes intencióitól áthátva, vezetettve és irányítottva, teljesen tudatában van fontos bivatásának s annyira ismeri a legfelsőbb szolgálat kifogástalan teljesítésének és az arra való oktatásnak minden mozzanatát, hogy e tekintetben való visszacsobestól, hanyatlástól igazán nem kell tartanunk.

Sőt, ha annak az igyekezetnek, annak a vállvetett törekvésnek el nem maradható jó és helyes következményeit számításba vesszük, a melylyel a nagyváradi

országos csendőriskola vezetőinek és oktatóinak működése kecsgetet, bátran állithatjuk, hogy haladunk.

Ugyanez alapon megingathatatlan bizalmunk van az iránt is, hogy testületünknek eddig csorbitatlanul fenntartott tekintélye és az a feltétlen bizalom, a melyet a jóérzésű polgári társadalom részéről eddig is teljes mértékben élveztünk, ezután még csak fokozódni fog.

Ahhoz azonban, hogy mindezeket elérhessük, szükséges, hogy testületünk minden tagja nemcsak átérezze, hanem a valóságban be is váltsa a hozzáfűzött követelményeket és szigoruan szemelött tartsa hivatása fontos teljesítését.

Anyagi megélhetésünk, felsőbbségünk anyai gondoskodása folytán, úgy a jelenben, mint a jövőre nézve biztosítva van.

E részben tehát nyugodtan tekinthetünk a jövő elé törekvésünket és tevékenységünket minden fennakadás nélkül szentelhetjük nemes hivatásunknak, annál is inkább, mert ez esküvel fogadott kötelességünk is, a melyet bármiféle mellékokok miatt elhanyagolnunk nem szabad; és mert egy ország lakossága figyeli minden lépésünket és tevékenységünket és szégyen volna reánk, ha több mint 30 éves dicső mult után felfüggesztené vagy megvonná tőlünk eddig oly önzetlenül nyújtott bizalmát és tiszteletét. Ha elődeink tudtak lelkesülni s áldozatot hozni egy szép, virágzó jövő megalapozásáért, mennyivel inkább kötelességünk ez nekünk ntódoknak, a kikre már csak az a feladat hárul, hogy azt a közhetsülést, tiszteletet és ragaszkodást, a melyet ők a társadalomtól, testületünk tekintélyének emelésére kivitak és sziklaszilárdan megalapoztak, csökkenteni ne engedjük, hanem kellő igyekezet, köteles előrelátás és alkalmazkodás és bajtársi összetartás mellett, tovább fejlesztésük.

E buzdító szavakkal köszöntünk be az újév reggelén bajtársainkhoz és olvasóinkhoz s abban a biztos tudatban, hogy a jó és nemes cél elérése iránti buzdításra elhangzott szavaink termékeny talajra találnak bajtársaink szívében és lelkében, a már említett általános szokás hatása alatt állván, kívánunk mindnyájuknak boldog új évet!

Hegedüt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER I.

cs. éskir. udvari és hadsereg szállít., a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsorolás. — Árjegyzék minden hangszertől külön küldetik.

Kézikönyvem.

Írta: Hein György hadnagy-számvivő. (Vége.)

A lakásbér nyugdíj megállapítása szempontjából azoknál a tisztviselőknél, altiszteknél és szolgáltnál, a kik lakást természetben élveztek (ideértve a laktanyaszorú elhelyezést is), vagy a kik bármilyen okból nem élvezték az őket különben megillető lakáspénznek teljes összegét, azt az összeget kell lakáspénznek tekinteni, a melyre az illető tisztviselőnek, altiszteknél vagy szolgáltnak utolsó állomáshelyén igénye lett volna, ha részére természetbeni lakás ki nem jelöltetett volna. Ennélfogva, ha az 1912: LXX. törv. alapján járó nyugdíj a lakásbérnyugdíjjal együtt nagyobb lenne, mint a tisztviselő, altiszt vagy szolga által a tényleges szolgálatban utójára élvezett beszámítható javadalmazásnak és annak a lakáspénznek együttes összege, a mely az illető részére természetbeni lakás hiányában utolsó állomáshelyén járt volna, a lakásbérnyugdíjat csak azzal a különbözeti összeggel lehet megállapítani, a mely a nyugdíj és a beszámítható javadalmazásnak, valamint a különben járó lakáspénznek együttes összege között mutatkozik. (Pénzügyminiszter 1913. évi 379. sz. rendelete.)

A 42. §. sorolja fel azokat az eseteket, a mikor a csendőr kedvezményes ellátásban részesül s a jegyzet megadja a szükséges felvilágosításokat.

Az 1881: LXXI. t.-cz. hatályon kívül helyezésével megszűnt a csendőrnek a sebesülési pótdíjra való igénye, helyesebben: a csendőr törvényszerű nyugdíjat nem lehet már a sebesülési pótdíj keretén belül felemleni, dacára annak, hogy a csendőr szolgálatban megsérült, megsebesült. Kedvezményes — a törvényszerű ellátásnál magasabb összegű — ellátás azonban jelenleg is van.

Nyugdíjjal látható el az a csendőr is, kinek még nincs öt évi beszámítható szolgálati ideje, ha teljes szolgálatképtelensége kétséget kizárólag a szolgálat teljesítése közben vagy abból kifolyólag szenvedett baleset (rendkívüli események) következtében állott be. Az ilyen esetek kivizsgálása, jegyzőkönyvi megállapítása az eddigiék szerint eszközözlendő. Ezen pontból hiányzik az előző törvényekben megkívánt feltétel: hogy a baleset az illető önhibáján kívül keletkezett legyen, viszont felvétellett a »teljes« szolgálatképtelenség, a mi egyenértékű a »keresetképtelenség«-gel, ellentétben az előző törvényben kimondott »szolgálatképtelenség«-gel. A rendkívüli események hőbefolyások is (nagy meleg vagy nagy hideg) lehetnek. Közlebbi meghatározást majd csak a gyakorlat ad.

Annak a csendőrnek, kinek már öt évi beszámítható szolgálati ideje van, az előző pontban említett esetekben a törvény szerinti nyugdíjnal magasabb összegű ellátás is ítéltető oda, csakhogy az ellátás összegét nem a törvény, hanem a belügyminiszter állapítja meg abban a mérvben, melyet ő helyesnek, elégségűnek talál, de

ez az összeg a beszámítható ténylegességi illetmények teljes összegét nem haladhatja meg.

Nagyjában megvolt az 1881: LXXI. t.-cz. 2. §-ában és az 1885: XI. t.-cz. 26. §-ában is. Csakhogy egy rendkívül fontos és üdvös bővítés foglaltatik benne és ez az, hogy a csendőr abban az esetben is megkapja beszámítható ténylegességi illetményei teljes összegét, ha szolgálat közben, vagy a miatt ért »orvátamadás« esete forog fenn. Nem egy eset volt, mikor a csendőrt orvul megtámadták, vagy a szolgálati fellépésből folyó bosszúból akkor rohanták meg, mikor nem állott szolgálatban. Példa rá A. őrsvezető esete, a kit szolgálatteljesítés közben — az elővigyázati rendszabályok elmulasztása következtében — megtámadtak s többrendbeli életveszélyes sérülést ejtettek rajta. Nem lévén »ellenszegülőkkel folytatott harc« megállapítható, szolgálati idejéhez 10 évnél hosszúságával nyugdíjaztatott. Évek mulva ügye revízió alá vétetett s a beszámítható ténylegességi illetmények teljes összege csak úgy volt — a minisztériumok rendkívüli jóindulata révén — odaíthető, hogy védekezési igyekezete »ellenszegülőkkel folytatott viadal«-nak minősítettett. (56,688 16—1908. sz.)

Eddig a honvédelmi- és belügyminiszterek hatáskörébe tartozott a kedvezményes nyugdíjak odaitélése, most azonban az csak a pénzügyminiszternek hozzájárulásával eszközölhető. Az addigi 5 év 3 évre redukáltatott.

A 42. §. a nyugdíj megváltását teszi lehetővé. Nem egy ilyen kérvény volt már kezeim között, de merem állítani, szabályszerűen még egyetlen egy sem volt kiállítva. Ennek az volt a természetes következménye, hogy azt nem ritkán kétszer-háromszor vissza kellett adni, míg a törvényes kellekeknek megfelelt.

A ki jegyzeteim értelmében jár el, nincs kitéve ilyen kellemetlenségeknek s ügye fennakadás nélkül kedvező elintézésben részesül.

Keresetképtelenség osztályozott csendőrlegénység nyugdíjmegváltása nem engedélyezhető. (36,556 16—1909. sz.)

Soha, semmiféle állami ellátásra többé igényt nem tarthat az után a szolgálati idő után, melynek alapján nyugdíját megváltotta. A nyilatkozat mintája gyanánt a 9. sz. melléklet szerepel.

Az egykoronás okmánybélyeggel ellátandó orvosi bizonyítványt városokban: a tiszti főorvos, községekben: a vármegyei tiszti főorvos állítja ki.

Bevett gyakorlat szerint a miniszter csak abban az esetben engedi meg a nyugdíj megváltását, ha kérvényező a nyerendő összeget egy olyan vállalatba fekteti, mely az ő es családjá megélhetését előreláthatólag teljesen biztosítja. Ezt a tényt helyhatóságilag igazolni kell. Az eljárás a következő: A nyugdíját megváltani szándékozó csendőr elmegy a rendőrkapitányi (szolgabírói) hivatalba és szóbelileg előadja, hogy ő (mondjuk kereskedő volt) X. községben az N. tulajdonát képező

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kaputató minden gyógytárban. Kézírti Beretvás Tamás gyógyszerész Kásepesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

fűszerüzletet szándékozik megvenni; ezt a tervét azonban csak abban az esetben viheti keresztül, ha nyugdíját megváltja. Kéri annak a hivatalos megállapítását és igazolványba foglalását, hogy a veendő üzlet több jövedelmet biztosít neki, mint a mennyit az évi nyugdíja kitesz. A hatóság erre megejteti a puhatolást s a mennyiben az előadottak valódiságáról meggyőződést szerez, kiállítja a vonatkozó helyhatósági igazolványt, a mely egykoronás okmánybélyeggel látandó el.

Teljesen a miniszteri döntéstől függ, vajjon a ténylegességi illetmények és a lakbérnyugdíj egy- vagy két-évi összege lesz-e nyugdíjmegváltás czimén engedélyezve.

A közhatósági orvosi bizonyítványban határozottan fel kell tüntetni azt, hogy kérvényező egészségi állapotához képest még . . . évig élhet, mert ettől függ a megváltási összeg nagysága. Kérdés pl. hány évig kell még élni egy nyugdíjas örsvezető cz. őrmesternek, a kinek beszámítható ténylegességi illetménye 1500 K (évi 1200 K zsold és 300 K szolg. pótdíj) volt és évi 600 K nyugdíjat és 160 K lakbérnyugdíjat élvez, hogy a megváltás összege a beszámítható javadalmazás és a lakbérnyugdíjnak két évi összegében legyen megállapítható? Szolgáljon feleletképen és tájékozásul a következő számítás: $1500 + 1500 + 160 + 160 = 3320$ K. Ezt az összeget elosztjuk a nyugdíj és a lakbérnyugdíj egy évi összegével: 760 koronával, $3320 : 760 = 4 \frac{212}{12}$ év.

A nyugdíjasnak tehát ebben az esetben az orvosi bizonyítványban foglaltak szerint kilátásának kell lenni arra, hogy még 5 évig él.

A legmagasabb összegű nyugdíjmegváltás tehát a beszámítható ténylegességi illetmények és az élvezett lakbérnyugdíj két évi összege.

*

A nyugdíjmegváltás, figyelemmel arra, hogy a megváltás összege nem áll arányban a jelenlegi magas kiszabatu nyugdíjjal, a nyugdíjazottra nézve rendszerint nem előnyös.

Az orvosi bizonyítvány és a helyhatósági igazolvány a nyilvántartásra illetékes pótszárnyparancsnoksághoz nyújtandó be, melyt a m. kir. belügyminiszterhez továbbítja. Minta gyanánt a 10. sz. melléklet szolgál.

A kérvény azonban közvetlenül is előterjeszhető. Minta gyanánt a 11. sz. melléklet szolgál.

Az utalványozott összeg felvételéhez szükségeltető nyugta mintája a 12. sz. mellékletből vehető ki.

Kézikönyvem mindvégig bővelkedik ilyen jegyzetekben s így minden irányban teljes tájékozódást nyújt úgy a csendőrnek, mint az özvegyeknek és árváknak. A ki azt csak egyszer is alaposan átanulmányozta, teljesen tisztában van az öt megillető teendővel.

Legsikerültebb része természetesen a 35 db. melléklet; nevezetesen:

1. sz. melléklet. Felségkérvény az állásról történt lemondás következtében figyelembe nem vett szolgálati időnek beszámítása iránt. 6. §.

2. sz. m. Boriték-minta.

3. sz. m. Táblázat a szolgálati időnek kedvezményes számításáról és a nyugdíj % arányáról. 11. §.

4. sz. m. Felségkérvény a megszakított szolgálati idő beszámítása iránt. 15. §.

5. sz. m. Nyugta-minta. 29. §.

6. sz. m. Nyugdíjazás iránti kérvény. 31. §.

7. sz. m. Időlegesen utalványozott ellátásnak állandó kiutalása iránti kérvény. 33. §.

8. sz. m. Táblázat a nyugdíjak mérvéről. 37. §.

9. sz. m. Nyilatkozat-minta nyugdíjmegváltás esetére. 47. §.

10., 11. sz. m. Nyugdíj megváltására vonatkozó kérvényminták. 43. §.

12. sz. m. Nyugta-minta az utalványozott megváltási összeg felvételére. 43. §.

13. sz. m. Végkielégítéssel elbocsátott csendőr újbóli ténylegesítése iránti kérvényminta. 49. §.

14. sz. m. Özvegyi ellátások kiutalása iránti kérvényminta. 51. §.

15. sz. m. Táblázat a csendőrtiszti stb. özvegyek és árvák ellátási illetményeinek mérvéről. 51. §.

16. sz. m. Táblázat a csendőrlegénység özvegyei és árvái ellátási illetményeinek mérvéről. 51. §.

17. sz. m. Özvegyi ellátások kiutalása iránti kérvényminta abban az esetben, a midőn az özvegy férjével annak elhalálzásakor együtt nem élt. 51. §.

18. sz. m. Jelentés-minta arra az esetre, ha az özvegy újból férjhez megy s így az árvák nevelési járuléka felemelendő. 58. §.

19. sz. m. Újból férjhezment özvegy-nyugdíj megváltás iránti kérvény-minta. 58. §.

20. sz. m. Fenntartott özvegyi nyugdíj újbóli folyósítása iránti kérvény-minta. 58. §.

21. sz. m. Özvegyi végkielégítés és temetkezési járulék folyósítása iránti kérvény-minta. 61. §.

22. sz. m. Életjáradék folyósítása iránti kérvény-minta. 76. §.

23. sz. m. Temetési járuléknak az özvegy részére leendő folyósítása iránti kérvény-minta. 78. §.

24. sz. m. Temetési járuléknak a gyermek részére leendő folyósítása iránti kérvény-minta. 78. §.

25. sz. m. Temetési költség folyósítása iránti kérvény-minta. 78. sz.

26. sz. m. Ellátási illetmények újbóli megállapítása iránti kérvény-minta. 115. §.

27. sz. m. Téboldában ápolás alatt álló egyén családjának ellátási díjának folyósítása iránti kérvény-minta. 119. §.

A nyugdíjazotton segitendő, kézikönyvem függelékében felsoroltam a nyugdíjtörvényben nem foglalt, de

BUTOR

kéaspénssért v. részletfizetésre legjntányosabb áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

azzal részben összefüggésben levő tudnivalókat, a mint azok alább következnek.

Ha a nyugdíjazott csendőr lakhelyét változtatja, köteles azt a nyilvántartó pótzászárnyparancsnokságnak bejelenteni. Ha az újonnan választott lakhely más adóhivatal területén fekszik, akkor nyugdíj-átutalásnak van helye. Kérvényminta gyanánt a 28. sz. melléklet szolgál.

*

A nyugállományu csendőrtisztek és a legénység, nemkülönb ezeknek özvegyei és árvái azon csendőrkerületi parancsnokság pótzászárnyának nyilvántartásába állanak, melynek területén letelepedtek s mindennemű nyugdíjas személyi ügyeikben oda fordulni kötelesek. A csendőrkerületi parancsnokságok területi beosztása a 29. sz. mellékletből vehető ki.

*

A nyugdíjasoknak gyógyfürdők kedvezményes használatára iránti kérvényei ugyancsak a pótzászárnyparancsnoksághoz nyújtandók be. Kérvény-minta gyanánt a 30. sz. melléklet szolgál.

*

Nyugállományu tiszteknek — kedvezményes vasuti menetjegy váltására jogosító — arcképes igazolványa, nemkülönb a rangosztályba nem sorolt nyugállományu havidíjasoknak hasonló czélú és egy év tartamára érvényes »igazolvány« kiállítása szintén a pótzászárnyparancsnokság hatáskörébe tartozik. Utóbbira vonatkozó kérvény mintája gyanánt a 31. sz. melléklet szerepel. Az igazolvány szövege a 32. sz. mellékletből vehető ki.

*

Az utalványozott ellátás felvétele nyugta alapján történik. A lerovandó bélyegilleték összege a 33. sz. mellékletből tűnik ki.

*

Az elhunyt nyugdíjas birtokában feltalált mindazon rendjelek és kitüntetési jelvények, melyek a vonatkozó alapszabályok értelmében a rendjel-irodának visszajuttatandók, a pótzászárnyparancsnokságnak a rokkantsági nyugdíj-okmánynyal egyidejűleg felterjesztendők. (Lipót-, vaskorona-, Ferencz József-rendek, koronás arany és arany érdemkereszt, koronás ezüst és ezüst érdemkereszt, arany és ezüst vitézségi érmek.) Hasonlóképen terjesztendők fel mindazok a külföldi rendjelek, melyekre a vonatkozó alapszabályok így intézkednek.

*

Ha valamely községben miniszteri papir nem volna kapható, fehér irodai papir is használható a kérvények megszerkesztéséhez.

*

Minden olyan esetben, a mikor valamely kérvény vagy annak melléklete szegénységi bizonyítvány alapján a törvényszerű bélyeggel el nem láttatik, akkor a szegénységi bizonyítvány a kérvényhez csatolandó s a kérvény és mellékletek felső szélére ez a záradék irandó: »Szegénységi bizonyítvány alapján bélyegmentes.«

*

Ha valamely kérvényhez olyan mellékletek csatoltatnak, a melyeken bélyeg nem volna, úgy azok egyenként 30 filléres felzeti okmánybélyeggel látandók el.

*

Nagyon gyakori az az eset, hogy a nyugállományba helyezett legénység a felülvizsgáztatását okozott betegségből teljesen felgyógyulva, újból ténylegesítetteti ohajtja magát. Az eljárás a következő:

Az illető a tartózkodási helyéhez legközelebb eső vagy tartózkodási helyén levő katona- (honvéd-) orvossal megvizsgáltatja magát s a vizsgálat eredményéről orvosi bizonyítvány kiállítását kéri, mely 1 K okmánybélyeggel látandó el.

Ha az orvos öt csendőrségi szolgálatra alkalmasnak osztályozza, akkor az orvosi bizonyítványt a 34. melléklet mintája szerinti kérvényhez csatolja s azt beutjeszti ahhoz a csendőrkerületi parancsnoksághoz, melynek állományában szolgált.

Megjegyzem, hogy a törvény 33. §-a alapján a nyugalmazott csendőr visszavehető ugyan, de arra *joga nincs* s kérvényének esetleges kedvezőtlen elintézésé ellen panaszt nem emelhet.

*

Az időleges nyugállományu csendőregényének csak előzetesen nyert nősülési engedély alapján léphetnek házasságra. (82.573.15. b. 1910. sz. honv. min. rendelet.)

Az idézett rendelet kiadásakor a csendőrlégénység — rendszerint — csak egy év tartamára helyezetteti időleges nyugállományba, még pedig *kizárólag* olyan törődöttségekkel, melyeknek teljes javulása rövid időn belül várható volt. Jelenleg azonban mindazok a csendőrök, kik 60 éves életkorukat még meg nem haladták, vagy a teljes tettelességi illetményekre jogosító szolgálati idejüket be nem töltötték, kivétel nélkül *ideiglenesen* nyugdíjaztatnak még abban az esetben is, ha a felülvizsgáló bizottság által *csendőrségi szolgálatra mindenkorra alkalmatlannak* osztályoztattak is.

Előállott tehát annak a szükségessége, hogy az idézett rendelet a változott viszonyoknak megfelelően módosítottassék, a mi a közeljövőben meg is történik, miről annak idején az időleges nyugállományu legénység és az anyakönyvvezetői hivatalok értesítve lesznek. Mindaddig azonban, míg az erre vonatkozó intézkedés életbe

LEGOLCSÓBB ÉS LEGJOBB BESZERZÉSI FORRÁS.

Varrógép, kerékpár, gramofon és lemezek **kedvező részletre** Havonta új felvételek. Mindenféle alkatrészek kaphatók. Nagy javítóműhely. — Zománczó és nikkelező intézet. — Árjegyzék ingyen.

● ● **KELEMEN ÉS TÁRSA, SZEGED.** ● ●

Krisztus szülőkölde ma: Názárethi képek. — 1. A magyar keresztések által megostromolt bástya a Tábor-hegyen. — 2. Názáreth látképe. — 3. Mohamedán mecset. — 4. A kinyilatkoztatás temploma. — 5. A keresztos templom és a kastély romjai a Tábor-hegyen.

nem lép, fenti rendelet batálya változatlanul érvényes s így minden időleges nyugállományu csendőrnek, ba nőülni óhajt, előzetesen engedélyt kell kérni attól a csendőrkerületi parancsnokságtól, melynek állományában legutóbb szolgált. Kérvény-minta gyanánt a 35. sz. melléklet szolgál.

*

28. sz. melléklet. Nyugdíjattalás iránti kérvény-minta. 158. §.

29. sz. m. Kimutatás a csendőrkerületi parancsnokságok területi beosztásáról. 159. §.

30. sz. m. Gyógyfürdők kedvezményes használatára iránti kérvény-minta. 160. §.

31. sz. m. Kedvezményes vasuti jegy váltására való igazolvány kiadása iránti kérvény-minta. 161. §.

32. sz. m. Az igazolvány mintája. 162. §.

33. sz. m. Bélyegilleték tabla. 163. §.

34. sz. m. Nyugállományu egyének újbóli felvétele iránti kérvény-minta. 164. §.

35. sz. m. Időleges nyugállományu csendőregyének nőülése iránti kérvény-minta. 165. §.

*

Rövid vázlatban közreadtam kézikönyvem tartalmának egy csekély részét.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Nemzeti jellegek.

Emberi gyarlóságunk, hogy úgy a nemzeteket, mint az egyéneket felületesen szeretjük bírálgatni s elhittjük magunkkal, hogy kimondott ítéletünk teljesen szabatos. Képzelnék magunk előtt egy kancsnokt pattogtató, pálinkával jóllakott, medvebundába borkolt ábút, ki úgy tánczol, a hogy a csár fújja s elnevezük ezt muszkának; aztán mellé állítunk egy udvariasan hajlongó, könnyűvérű, hamar lelkesülő kedves alakot, s kimondjuk rá, ez aztán francia. Az angol, oh az egész más anyagból van gyúrva. Különös egyéniség, kinek még a szive is pénzből van verve, kedélye komor, társalgása rideg, szakála vörös. E felületes ítéletben van némi igazság, mert egyik nemzet gyermeke sem tudja levetkezni nemzeti sajátosságait, de azért nem ezen felületes különbözősége alkotja a köztük levő határvonalat. Agamemnon előtt is éltek hősök, még a barbár nemzetek közt is. Homér alakjait nemcsak a görög földön lehet s kell keresnünk. Minden különbözősége mellett is hasonlít az ember emberhez, mint a múzeumokban összegyűjtött pénzek, az egyik réz, másik ezüst és arany. A rubel éppen olyan pénz, mint a frank vagy shilling, habár különböznek egymástól. Az emberek is ilyenformán különböznek egymástól s azt hisszük, nem lesz egészen érdektelen e nemzeti jellegeket figyelemmel kísernünk.

Csak a felületességtől óvakodjunk, nehogy úgy járjunk mint az egyszerű angol, ki Lille-be érvén, a vendég-

lőben két vöröshajú szobaleányt látott; rögtön előkapta utijegyzékét s kétszer aláhúzva ezt jegyezte be: „Lilleben minden leány rőt.” Egy másik angol názó pedig Tirolban egy vendéglőben olcsó árért kitünő ehédet kapott; a szobaleány kezét csókolt neki a borra valóért, a vendéglős maga segített becsomagolni s aztán jó darabon elkísérte. Angolnknk fogja magát, ír egy hosszú cikket a „Times”-ba, hogy a németek s különösen a tiroliai százszorta előzékenyebbek a francziáknál. A másik utazó nem dicsekedhetik ily tapasztalatokkal, tárczáját meglehetősen kizsebelték, megcsalták, ágyat sem vetettek. Kapja magát, hosszasan megczáfolja a „Times” cikket, leszidván a goromba németeket egytől egyig. És mégis Thackeray angol írónak teljesen igazza volt, mikor azt mondotta, hogy a ki a francziákat meg akarja ismerni, menjen Calaisbe, töltsön ott egy pár napot s aztán térjen vissza. Azonban mindez csak felületes ismeret. Ha nemzetet egyéni sajátágaiban akarjuk átismerni, hosszabb érintkezés szükségeltetik... ismerni kell a népet minden rétegében, be kell batolni még oda is, hová az általános polgáriasultság még nem tette be lábát, mert a polgáriasultság egyöntetűvé teszi a különböző népfajokat s lassan-lassan leköszörűli a kizárólagos nemzeti jellegeket. Ezelőtt századokkal a francia, az angol, német, igazibb francia, angol és német volt, mint ma; az orosz és török mint nemzet ma is ott áll körülbelül, hol századokkal azelőtt.

Azonban meg kell vallanunk, hogy a takarékosági hajlam sajátosságos nemzeti jelleg, mely egyes nemzetek életébe be van szöve, míg a többiek természete be nem veheti. Talán az összes ismert népfajok közt, a szó igazi értelmében, legtakarékosabbak a chinaiak és hinduk. A takarékoság lényege abban áll, hogy a kezünk ügyébe eső tárgyakat minél előnyösebben használjuk föl, ne tékozzunk s gondosan őrizzük meg azt, mit megszereztünk. E tekintetben a két keleti nemzet lehet tanítónk. Annyian rimázkodnak élelem után, hogy minden forrást kimerítenek. A Chinában termelt rizere milliók áhitozoak, minden bagmának s legbitványabb gyökérnek is gazdája van. A kis gyermekek Chinában nem sütkéreznek a napon, nem szaladgálnak az utcán; egyik halászik, más fűvet, gyökeret szed. A tápszerszükséglet fokozza takarékoságukat. Csak esküvő vagy valami budbista ünnep alkalmával esznek-iszznak egy kissé gazdagabban. A gazdag és Lázárról szóló példabeszéd nem tenne semmi hatást sem a obinai hallgatóságra; az ő eszményi gazdag emberek nem lakozhatik bőségben, nem tarthat ünnepélyeket, az ő eszményi gazdag emberek szintén koplal, de gazdag kereskedő vagy üzorás az illető. Sovány életmód, egyszerű ruba teljesen kielégíti őket s a vendégszeretet ismeretlen erény náluk, ha pedig a szükség mégis arra kényszeríti őket, később koplalják meg. A gazda rendesen beéri azzal, mit legutolsó cselédje kap. Hüvelyes vetemény, egy kevés olaj, szárított hal, rizs még ünnepre is elég. A bengáliai vagyonos úr csaknem remetei tápszerrel él. Másfelől a lengyel nemzet — s mi magyarok is — született tékozlók. A takarékoság talán nem is valami tisztességes erény a szerencsétlen nemzetnél. Eszik és iszik, mulatoz, míg lehet, nem törődve semmit sem azzal, hogy később keservesen megsirathatja nemcsak ő maga, de egész családja is. Szerencsére, hogy a remény mindig biztatja. A Pandora szelencéjében rekedt remény jó szállást ta-

GYERÜNK CSAK!!
BESZÉLŐGÉP ÉS LEMEZT FUVOS ÉS VONOS HANGSZERT
CZEBALMOTÓRAT ÉKSZER ÉLÉLET REVOLVERET, LÁTÓSZIVET
TÉNYKÉPESZÉRTŐTÁRKA ÉS MATHÉZSÚ
CHART VÁSÁROSI ÉLŐMŰVÉSZLETEK IS.

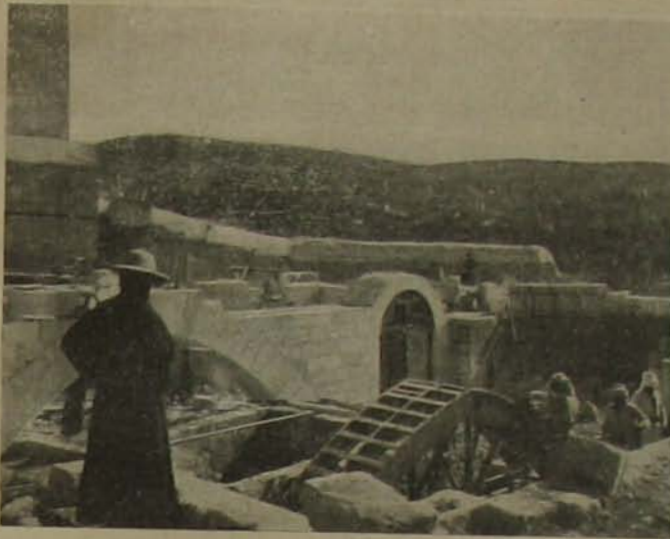
SZANTÓ LAJOS
SZEGEDI VÁSÁROSI ÉLŐMŰVÉSZETEK
NEM TUCÉAT ÁRU!
NEM ÜRES REKLÁM!!
JÓ VÁSÁROSI ÉGEM
KÉLTÁRKA MINDENKÉNT

Gyerünk csak

Csendőr urak személyes jó ismerősükhöz
SZANTÓ LAJOS-hoz
SZEDEDRE, (városi bérház) vásárolni!!

Csendőrségi strapa kerékpárt és varrógépet,
ha gyorsan gramofont és áno. Angyalos-
lemezt, Patli tünéklő beszélgépet, cimb lnot,
harmonikát, eziterát, tamburicrát, órát, ékszer-
félet, önbortváltót, villanyos kézi és zeblámpát,
látósvet, revolvert, fényképezőgépet és hástartály-
tárgyakat. — Nagyon kedvező részletfizetésre!
Képes nagy árjegyzékem ingyen küldöm!

A Krisztus szülőtőlje ma : Názárethi képek. — 1. A Szent József barlang-műhelye fölött épülő templom. — 2. A Mária-forrásnál.

lái. a lengyelek közt. Ha mindenét elérvezetik is, ha sovány földjén marha nem legel, gabona nem terem, a remény még akkor sem hagyja el, — talán sóbányára akad, gyár épül, háború tör ki s újból meggazdagodhatnak.

Az a nehézkés, örökösén pipázó bollandus, kiből barapfogóval sem lehetne kicsikarni egy árva szót s csak akkor nyílik meg ajka, ha aranyat mutatsz, csak akkor mosolyog, ha valami újfajta virágot termelhet arnheimi vagy utrecht-i kertjében, ma már csak a regényekben él. Ő és kövér neje, a pompás tulipán régen kihaltak. Két évet töltöttem el Utrechtben, de úgy tapasztaltam, hogy a mai hollandus inkább búz a francziákhoz, mint bármely más nemzethez, leszámítva, hogy annál egy kissé tartózkodóbb. Főntebb Gröningen táján egyes meglepő alakok találhatók, ugyan, de nagyon is elvétve. A vasút a polgáriassultság egymásután törli el az őskori jellegeket. Így van ez más nemzeteknél is. A ki Olaszországban a nemzeti egyesülés előtt járt, bámulva tapasztalja a nemzeti jelleg átalakulását. Az a régi szabású olasz, a kire sohasem lehetne megneheztelni, épen úgy kihalt, mint a dodó; nem mondhatjuk, hogy valami nagy erkölcsi érzéke volt, de az a veleszületett jó kedély az a sokat mondó taglejtés igazán vonzóvá tette még akkor is, ha czivakodott valakivel. A modorába átezivárgott hibákért inkább a kormányzatot lehetett volna felelőségre vonni, mikor azok a kis zsarnokok ültek nyakán s a vesztegetés napi szokássá vált közöttük, nem lehet csodálni, ha ezt az eljárást a nép is elsajátította. Ez most mind másképen van. Olaszország egyesült és szabad, sőt diosérétére legyen mondva, bölcsen takarékoskodik.

Gyakran emlegették, hogy a települési hajlam a tauton népfaj, t. i. az angolok, hollandok s németek sajátja. Ez nem áll, hiszen tudjuk, hogy a spanyolok népesítették be Perut és Mexikót s az Egyesült-Államok jelentékeny része, az egész Kanada egy időben a francziáké volt. Azt lehetne talán inkább mondanunk, hogy a spanyolokból s francziákból kibalt az a szellem, mely őket a föld puszta téreinek elfoglalására ösztönzé s átszállott amaz említett nemzetekre. Úgy látszik, hogy idővel a németek teljesen leszorítják az angolokat, mert hovatovább nagyobb mennyiségben tódulnak Amerikába s Ausztrá-

liába is. Azt meg még csak álmodni sem merték, hogy valaha khinai benszülött az újvilágba vándoroljon, megfoghatlannak látszott, hogy az a nép, mely az idegeket lenézi, másból keressen munkát s ételmet. S ime a Khinából kivándorlott munkások ugyancsak túltesznek más népfajú társaikon; fáradhatlan dolgozók, engedelmes alattvalók, meglepő könnyűséggel sajátítanak el mindent, olcsóbbért szegődnek el s megrakodva térnek vissza a mennyei birodalomba, pedig gyakran csak azért is embertelenül bánnak velök, mert khinaiak. A hol aztán lebet, ök is visszaadják busásan a kölcsönt, így p. o. Jávában, Malakkában olyanok mint a tűz, jó szolgák, de rossz gazdák. Egyesülnek a rézbőrűekkel s ha szerét ejthetik, kiméletlenül konczolják le az európai származású lakosokat.

Hogy a hegylakók rendszerint túlságosan kapzsik, a hegységek közt utazók több ízben tapasztalhatták. Ennek megvan a maga természeti oka. Szűk életmódjuk, ha nem menti is ki, de legalább enyhíti e nem igen szép szenvedélyöket. A Kárpát s Alpések vidékén lakók gazdálkodása örökös harcz az éhség, hideg és sziklás föld ellen. A farkas oly közel ordít kunyhójukhoz, hogy megbocsáthatjuk a szegény pásztornak, ha ez állattól némi kapzsiságot s rablási vágyat tanul el. Tavaszt alig érnek, nyaruk oly rövid, s jó. ba őszre egy kis burgonyájuk vagy könnyű árpájuk lehet. Jóságaiknak ugyancsak hozzá kell látniok a legeléshez, a nőknek a sajtgúrúráshoz, míg a nap süt s a fű zöldül, mert nyár vége felé a hűs esték figyelmeztetik, hogy a tél nem-sokára kunyhójukba szorítja őket, mikor ugyancsak szűken éldegélnek. Aztán képzeljük el azt is, hogy mily nehezen jutnak meleg öltönyhöz, tüzelőhöz, melyet hátukon kell czipelni a begy tetelijére. Bizony, ily körülmények közt nem csodálkozhatunk, ba Uri, Svicz s Untervalden lakói közül a középkori hadjáratok alkalmával könnyű szerrel kerültek ki a zsoldosok s rabló belvéták.

Az izraeliták nemzeti jellege a babiloniai fogság után ment először nagy változáson keresztül. Azelőtt a héber népfaj szenvedélyesen csüngött az idegen divaton. Syromaniákok épen úgy találkoztak Salamon birodalmában, mint mai napság sok nemzet közt vannak anglo-mánok. Legderekből hadvezérek sem engedelmeskedett Mózes

ama törvényének, hogy lóháton menjenek csatába. A próféták buzgóságának tüze, a bírák szigorúsága nem volt képes leszorítani a pogányoktól kölcsönzött áldozati eszméket; most Astarte, majd Moloch előtt térdepeltek le. A fényes pogányság gyakran diadalmaskodott a rideg ősi szokásokon.

A templom ujjaépítése után ez a nemzet teljesen átalakult. Az idegen után égő rajongást, mely honszerlem s minden mást kiküszöbölő felekezetieség váltotta föl. Nemcsak az idegen vallástól, de mindentől a mi idegen, szigorúan elzárták magukat. Ma már nem igen akadnának utódaik közül oly hősök, mint Massala véddői, kik először nejeiket, gyermekeiket öldösték le, hogy a rómaiak csak halottakat találhassanak s ők egytől-egyig a falakon vérzetek el. Aztán beleunva, belefáradva a küzdelembe, elvegyülve a világ népei közé, új jelleget öltöttek magukra Izrael gyermekei. Türelmes, tartózkodó, félnék nép lettek, mintegy sajnosan érezve, hogy vallásuk folytán mindenütt csak elnyomatás vár rájuk. Kárpótolták magukat azzal, hogy nélkülözések közt kaparitották kezeik közé a kereskedelmet. Az örmény és a parszi nagyban basonlít a mai jellegű izraelitához. Ezek is elnyomott népfaj, saját külön vallással, melyhez szigorúan ragaszkodnak, nincs tulajdonképeni belyük s beolvadnak abba a nemzetbe, mely eltüri őket s hajlékot ad nekik. Az ösmese tanulsága csakugyan beteljesedett a vándornépfajokon; a boldogulás napfénye süttött az utazókra, kik vihar idején jól összebúzták magukat köpenyükbe.

A szerencsen talán még legkevesebb szellemi s testi változáson ment keresztül. Az egyiptomi oszlopokra festett szerencsen ma is épen úgy néz ki. A mint a régi görög s arab krónikások találták őket, mi is épen úgy jövünk össze velük. Most is oly birkatürelmük, közönyösek, irtóztván a fejtörő s szellemet foglalkoztató mindenféle munkától. Azok, a kik közelről ismerik a fekete népfajt, nem igen vérmes reményt táplálnak fennmaradásuk felől; a létért való küzdelemben elhullanak, mert a holnapról nincs tiszta fogalmuk, a takarékoságot nem ismerik. A szerencsen népfaj egypár század mulva csak a képes könyvek lapjain lesz látható, az is a dodó sorsára jut. Ha kedvező körülmények közé jutnának, még akkor talán boldogulbátának valamire. E rövid vázlatból csak azon egy, de igen fontos tanulságot vonhatjuk le, hogy gyakran nem a létszám, nem a helyi, talán kedvezőtlen viszonyok, de a takarékoság a nemzetek életeleme. A hol ez kibált, más nemzetek faragják a sirkövet, hogy aztán örökségén osztózzanak, bámulva, miként lehetett annyi erő, elevenség daczára sirba roskadni.

KÉPEINKHEZ

Názárethi képek.

Ha egyébkor nem is, így karácsony tájékan, mikor a megváltó születési napját ünnepeljük, eszünkbe jut Názárethnek, Galilea városának jelentősége a vallástörténelemben. Krisztus szülei ugyanis Názárethben éltek akkor, midőn a Mária fogantatására vonatkozó isteni kinyilatkoztatás megtörtént. Sőt, ha az Augusztus, akkori római császár által elrendelt népszámlálásnak az a következménye, hogy mindenki ott irassa be magát, a honnan családjá származott, nem kényszeríti az akkor még ifjú jegyespárt arra, hogy mint Dávid király családjából származottak, Betlehembe, Dávid városába menjenek bu-

iratkozni, bizonyára Názáreth lett volna a Megváltó születési helye is.

Názáreth. Galilea tartomány egyik kisebb, mintegy 8000 lakossal bíró városa s hihetőleg a fentebb említett történelmi tények idejében sem volt nagyobb. Világhírű nevezetessége pedig épen eme vallástörténelmi eseményvel veszi kezdetét s így összeesik a keresztény vallás bölcsokorával.

E világhírű nevezetesség azonban hosszú időn át rettentés szenvedéseket és csapásokat hozott Názáreth és környéke, jobbanmondva az egész Palesztina lakosságára. Mikor ugyanis a keresztény vallás annyira megerősödött, hogy hívei nagy számánál fogva fel merete emelni tiltakozó szavát a palesztinai szenthelyeket látogató zarándokcsoportok kirablása és lemészárlása ellen, a pápák intézkedésére megkezdődött a kereszties hadjárat, melynek az volt a célja, hogy a szentföldet a töröktől visszafoglalják és a keresztényeknek szabad utat biztosítsanak az oda való zarándokláshoz. Közel két századig tartott ez a vándorló hadjárat s temérdek vér- és pénzáldozatba került, Endre király idejében résztvettek benne a mi őseink is, a kitűzött cél azonban mégsem érték el. Királyok, birneves vezérek, nagytekintélyű egyházi férfiak s a népek százezrei hultak el a hosszú uton vagy a helyszínen a törökkel való véres csatákban, de a szentföld elfoglalása mégsem sikerült.

Ma már szabad a járás-kelés ott is. A mohamedán, a katolikus és a protestáns egyház hívei szépen megférnek egymás mellett. Szabad az ut a zarándokoknak is. A vérrel áztatott földre csak úgy özönlik a bucsusok ezrekre menő csoportja s áhitatos imák és zsolozsmák hangjai mellett járák be a szentföld minden nevezetes részeit, a melyek közé tartozik a jelen számunkban közölt képeken bemutatott Názáreth és környéke is.

HIREK.

Adomány. A létesítendő csendőrségi internátus alapja javára Bokor Mózes örmester, a nagyváradi országos csendőriskola segédoktatója, 7 K 88 fillért adományozott.

Merénylet egy járőr ellen. Kozma Sándor csendőr és Fodor József próbacsendőrből állott bogoltényi őrsbeli járőr, december 27-én éjjel szolgálatilag Ékesre menve, egy utelágazásnál az Ékesre vezető utat megkerdezendő, bekopogtatott a 24. számú utkaparóházba. Az utkaparó a zárt ajtón át hozzá intézett kérdésre a kért utbaigazítás helyett ajtót nyitott és egy 12 mm-es forgópisztolyból a járőrre egy lövést tett, mely lövés, testisérülés okozása nélkül, Kozma Sándor csendőr jobb felső karját érve, annak köpenyét, zubbonyát és ingót szakította szét. Az utkaparó a járőr által nyomban elfogatván, s a bűnjelt képező forgópisztollyal együtt, az ekési őrs által az orsovai kir. járásbírósnak átadott.

Nemesség elismerése. Paksi-Kiss Tibor, VII. számú csendőrkerületbeli zászlós magyar nemességo elismertett és nevezett a Paksi-Kiss kettős családnév használatára jogosított.

KÜLÖNFÉLÉK

Uj női foglalkozás. Norvégia lakosai büszkéek lehetnek arra, hogy egy az ő körükből való nő új pályát nyitott meg a gyöngébb nem számára.; egy norvég nő ugyanis hotelportás lett egy előkelő krisztianiai szál-

lodában. Kristensen kisasszony, úgy hívják az első női ajtónállót, igen csinos, különösen a portási „egyen-szoknya» és bluz áll neki igen jól, hivatásának pedig oly szakértelemmel és lelkiismeretességgel felel meg, hogy e tekintetben felülmulja minden férfi-kollégáját. Meg is van elégedve a hivatásával, miután már régóta az volt a kívánsága és ambíciója, hogy hotelportás lehessen.

Ezeresztendő számla. Sir Robert Ball, a nemrégiben elhunyt angol csillagász rendkívül kellemes társalgó volt, a kit vidám tréfái miatt minden társaságban szívesen láttak. Angliában most halála alkalmából felújítanak egy adomát, mely elmondja, hogy a híres tréfamester miképp akadt mesterére. Ball néhány jóbarátja kíséretében kirándult Shakespeare városába, Stratfordba, s társaságával betért egy kurtakorezmába, a hol társai nagy öröme ugratni akarta a korezmárosnét. «Ön bizonyára tudja» — mondta az asszonynak — hogy a világon minden esemény ezer év múlva pontosan megismétlődik. Ezer év múlva tehát megint itt leszünk önnél, itt eszünk és iszunk, szóval költünk, épúgy, mint most. Elvár-e a mai kontókkal addig?» A derék csaplárosné azonban épen nem tartozott az együgyűek közé és igen talpraesetten így válaszolt: «Nagyon jól tudom, még pedig tapasztalathból, hogy ezer év múlva minden ismétlődik. Ép ma ezer éve ön itt volt nálam, költött és adós maradt. Ha tehát most akkori számláját kiegyenliti, akkor a maival szívesen elvárok ezer évig.» A krónika nem mondja meg, hogy sir Robert Ball a régi számlát fizette-e ki, vagy az újat, de hogy fizetett, az bizonyos.

Az állatok barátja. Néhány héttel ezelőtt halt meg Morot, a jövővi francia festő, a kinek festői hírnevén kívül egy másik nevezetessége is volt: nagyon szerette az állatokat. Nem is olyan fajta szeretet volt ez, mint a milyent a magunkfajta ember érezhet háziállatok iránt. A római Villa Medici kertjében most is még egész sereg agár él, a melyek attól a kutyapártól származnak, a melyet Morot nevelt fel, még pedig mesterségesen táplált csecsemők módjára: üveggel. A kutyák mellé, a villa akkori lakója (mert az épület most tudvalevőleg a francia művészakadémia) egy vadlovat is szerzett, a melyet ő maga fogott el lasszóval s a melyet ott szelidített meg a villa kertjében.

Morot igazi szenvedélye azonban nem a kutyák és nem a lovak voltak, hanem inkább azok az állatok, a melyek a vadságukról nevezetesek. Indiából tigriseket hozott magával. Afrikából fiatal farkasokat, Szenegálból pedig egy czerkof majmot. Dinordi birtokán egy nőstény farkassal járt sétálni. S oroszlánál, farkasnál, tigrisnél, majomnál jobban szerette a kigyókat. A bázában mindig volt néhány kigyó. Fontaineblauban és Dinord környékén halomszámra fogatta össze a kigyókat. Egyszer magához hívatta a környék leghíresebb kigyóvadászt s megkérdezte tőle:

— Mennyit kap minden kigyóért, a melyet bevisz a község házára?

— Tíz soust.

— Én mégegyszer annyit adok, ha élve hozza el őket nekem. — S azután hónapokon át minden héten ládászámra érkeztek meg házához a kigyók.

Morotot állatbarát volta különben egyszer majdnem bajba döntötte. Halászok a tengerparton egy hullát találtak, mely már majdnem csontváz volt. Valószínű, hogy előzőleg a tengerparton volt eltemetve, de az ár ki-mosta s így rátaláltak, még pedig közvetlenül Morot

villája mellett. A halászok azonnal jelentést tettek a rendőrségen. A törvényszéki orvos és az államügyész hosszas vizsgálat után megállapították, hogy a lelet egy gyermek hullája, még pedig egy ifjú leányé, a kinek mindkét kezét levágták. Az egész vidék izgalomban volt. Mialatt lázas buzgalommal folyt a nyomozás, a tengerparton engesztelő itentisztelet volt s a dinori leányok fehérruhásan kísérték utolsó útjára a szerencsétlent. Az ujságokból értesült Morot is arról a felfedezésről, melyet a villája közvetlen közelében leltek. A lap kiesett a kezéből. Néhány hét előtt meghalt egyik czerkof majma, melyet Szenegálból hozott magával s ezt tényleg a tengerparton temette el. Azonnal Saint-Maloba utazott, a hatósági székhelyre. De a törvényszéki orvos és az államügyész nem hagytak magukkal beszélni: az orvos valósággal orvosi becsületként védelmezte álláspontját s a többiek is, vizsgálobíró, ügyész stb. Mindenáron gyilkost akartak törvény elé állítani. Ekkor aztán elfogyott Morot türelme s nagy ünnepeyes-séggel egy csomagot vett ki a zsebéből s átnyújtotta a bírónak: a majom két első keze, a melyet a festő levágott és preparáltatott, hogy kedves állatjából valami emléke maradjon. Újra kiásták a holttestet s a két kéz pompásan összeillett vele. A vizsgálobíró dühösen csapta össze a már alaposan meguövedett aktacsomót, a mely ismeretlen gyilkos ellen indított eljárást egy fiatal leány megöletése miatt, az orvos pedig kijelentette, hogy ime egy újabb bizonyosság Darwin mellett, hogy a majom és az ember mennyire hasonlók.

Morot, az állatok barátja volt, nemes és igaz értelemben. Szerette az állatokat s megbízhatóbb barátainak tartotta őket, mint az embereket.

Sztrájkoló zenészek. Londonban most a zenecarnokok zenészei sztrájkba léptek. A zenészek — különösen a hegedűsök — csekély fizetésük felemelését akarják kieroszakolni és most London összes éjjeli mulatóhelyein a zenekar helyett zongoristákat alkalmaznak. Egy londoni külvárosi varieté kürtöse csatlakozását a sztrájkmozgalomhoz így okolja meg: — A közönségnek sejtelve sincs arról, hogy milyen csekély a fizetésük. Én magam 33 schillinget (körülbelül 40 koronát) keresek egy hét alatt, pedig egész életemet hangszerem tanulmányozásának szenteltem és nagy csomó pénzembe került a míg megtanultam. Noha naponként csak négy óra hosszúig vagyok két varietében elfoglalva, hat-hat óra hosszúig kell magamat otthon gyakorolnom, hogy a gyakorlatból ki ne jöjjenek. Ezek a gyakorlatok végtelen kellemetlenségekre vezetnek. A feleségem angyal. Ő nyugodtan eltűri. A gyermekek is. De a szomszédok zúgólódnak. Néha olyan durvaságokat üzenenek, hogy minden csepp vérem felforr. A vasárnap azt egyetlen pihenőm. Vasárnap nem merek a kürtbe fújni, mert a szomszédok mind otthon vannak és félek, hogy megvernek. Különben ismerek olyan zenészeket is, a kiket feleségük minden pillanatban válással fenyeget, mert a füleik nem bírják ki a férjük gyakorlását. Én az utóbbi években egy egész vagyont költöttem a fogaim javítására, mert a kürtfúvás nagyon megrongálja a fogakat. Azt hiszem tehát, hogy jogosan követelnek többet, mint 33 schillinget hetenként, tekintettel a fogorvosoknak fizetett összegekre, új frakk beszerzésére, a szomszédok folytonos támadásaira és arra, hogy esténként négy óra hosszat a tudómet is belefújom hangszerembe! Ha ennek a vértanu kürtönek a zenéje is olyan szívreható, mint a panasza, akkor a derék kürtös csakugyan kitinő zenész lehet.

Akinek nem szabad nevetni. A bíróság tizezer korona kártérítést ítél Fred Neunnak, a ki e néven ismeretes: «Az ember, a kinek nem szabad nevetni.» A bíróság előtt aczélpánczélban jelent meg, hátul egy aczélrúdra támaszkodott. Mellette több ápoló állott, a kik arra vigyáztak, nehogy Fred megmozduljon. Beszélni azonban szabad neki és így elbeszélte, hogy öt hónap előtt főnöke fölületessége miatt, a ki semmi elővigyázatosságra nem ügyelt, lezuhant a hatvan méteres felhőkarczó tetejéről és minden csontját összetörte. Az orvosok kijelentették, hogy soká élélhet még, de úgy csupán, ha nem nevet és nem tüszent. Az orvosok pillanatra se hagyják el, még olyankor se, ha borotválkozik, vagy haját vágat. A különös beteg azt mondotta, hogy fájdalmait csak úgy tudja kifejezni: mintha ezer soga lenne és valamennyi egyszerre fájna... Vajjon Fred Neun mint kerül el a tüszentést, egyelőre az amerikaiak titka.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel helyezet ne küldjenek.

Hegymászó. Az őrsparancsuoka majd megmondja.

Papagály. Nem tudjuk, hogy mennyi az előző katonai (honvédségi) szolgálati írlje.

Hégen. Petőfi özvegye másodsor Horvát Árpád egyetemi tanárhoz ment nőül.

Piros rózsá. Az illető ezred parancsnokától függ ugyan, de miután előképzettsége nincs, az átvételt nem tartjuk valószínűnek.

J. őrmester. Forduljon Hoin György m. kir. esendőr hadnagyszámvivőhöz Szegedre.

M. I. 1000. Az illető nyugdíjképes.

Kiváncsi. Az a hatóság (bíróság) felfogásától függ.

1884. Véleményét mi is osztjuk.

Gödöllő. A szárnyparancsnokság majd elintézi ügyüket.

Felsőnyulya. Az őrs és a postamester közötti huza-vonát csak előljáró tiszti parancsnoksága intézheti el. Tanácsoljuk, hogy forduljon oda.

Dorog. Ha még mint esendőr folyamodik az utlevélért akkor a esendőrok számára előírt eljárást kell betartania.

H. D. Névtelen levelekre nincs válaszuk.

Vitakozók. Ugy tudjuk, hogy az ifjusági czéllövő egyesületeknek kiadják.

B. A. Nem érünk rá utána járni.

K. I. esendőr. A 12. év betöltésével illetékes.

Hűség. Igen.

F. esendőr. Nem vonható le.

Érdeklődő 100. Nem lépheti át.

Havasi 22—36. Nem.

Pataki esendőr. Eredeti sorsjegyeinek kiszolgáltatása iránt írjon az illető pénztintézethez. Sorsjegye nem nyert.

8181 és Janik esendőr sorsjegyei nem nyertek.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Tréfás verstalány.

Ennek a legtöbb nő örül,
K nélkül a földbe kerül.

Betűtalány.

Irás tt

Megfejtési határidő: 1914. január 12-ig.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királynő szanatorium-sorsjegy lesz kisorsolva.

Lapunk múlt évi 44. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: «Üdvözlés a szíves olvasónak».

Betűtalány: «Tévedés».

Helyesen megfejtették 117-en; nyertes lett Németh Antal esendőr, kinok nyereményét, Erzsébet királynő szanatorium-sorsjegyet, Ozorára (Tolnán) el is küldötték.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapirokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 1.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzre való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetétek után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki értékek részvényeire. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy elegendő zálogos biztosíték ellenében, jó anyagi kamattal, mellett utalványok, intézkedések és chequék beszedését elvégeztetjük igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

HIVATALOS RÉSZ

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Nyugállományba helyeztetett:

1914 január hó 1-ével:

Baum József IV. számú csendőrkerületbeli járásör-
mester, a «Felülvizsgálati szabály» 3. §. 1., illetve az
1912. évi LXV. t.-cz. 31. §. b) pontja alapján.

Választott lakhely: Ungvár.

Ideiglenes nyugállományba helyeztetettek:

1913 december hó 1-ével:

Rusz Lipót II. számú csendőrkerületbeli járásör-
mester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rok-
kant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Makó.

Szobóczky József III. számú csendőrkerületbeli járás-
örmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rok-
kant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Gyöngyös (Heves m.).

Előléptettek

1913 december hó 1-ével:

örmesterekké:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Bagyó Antal, Müller Mihály, László Gergely, Szórád
Dónes, Kovács Áron, Csiki Sándor és Gálfi Ferencz
örsvezető cz. őrmesterek; továbbá

örsvezető cz. őrmesterekké:

Csatlós János, Bíró István, Molnár Gábor, Féder
Henrik, Bartok Miklós, Gáspár Dávid, Szöcs György,
Ilyés József I., Fazakas János, Józsa Pál, Pál Elek és
Winkler Mihály csendőr cz. őrmesterek.

Katonai szolgálati jellel elláttattak:

Az I. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel el-
láttatott:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Pelle Imre őrmester, 1913 december 22-én.

A II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel el-
láttattak:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Didek László csendőr cz. őrmester, 1913 október 8-án,
Boér József csendőr, 1913 november 10-én, Udvar Mi-
hály csendőr, 1913 december 3-án és Fodor János
csendőr, 1913 december 13-án;

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Agoston Lajos csendőr cz. őrmester, 1913 december
25-én;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Pálfy János csendőr cz. őrmester, 1913 november 29-én;

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Pisska József csendőr, 1913 december 8-án és Szitár

András II. csendőr cz. őrmester, 1913 december 11-én;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Magó Pál csendőr, 1913 december 2-án, Antal Lajos

csendőr cz. őrmester, 1913 december 3-án, Kékel Rezső

örsvezető cz. őrmester, 1913 december 15-én.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Udud József, Kocsor Mihály és Zólyomi Sándor csend-
őrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Megyeri Antal, Oláh László, Kovács István V. örs-
vezető cz. őrmesterek, Sipos András csendőr cz. őrmes-
ter, Gasparik Mihály, Sámson Géza, Gracza János és
Péter Miklós II. csendőrök 3—3 drb., Pesti Ferencz,
Vajda Gyula járásörmesterek, Szili János, Németh Já-
nos I., Szabó Gábor I. őrmesterek, Borzai János, Szücs
Gy. Lajos I., Bokor Bertalan, Tukács István I., Szabó
Sándor II., Juhos Károly örsvezető cz. őrmesterek,
Barizs Lajos csendőr cz. őrmester, Teperics István, Mezei
János, Lajtos Vendel, Négyesi Lajos, Such Lajos, Németh
István II., Szabó Albert II., Boros József II. és Dravucz
István csendőrök 2—2 drb.; továbbá

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Kovács Antal csendőr 4 drb., Szabó Ferencz, Zeke
Lajos járásörmesterek, Timár Lajos csendőr 3—3 drb.,
Asztalos Sándor járásörmester, Turcsányi Bertalan csendőr
cz. őrmester és Kis P. Elek csendőr 2—2 drb. 10—10
koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesít-
ettek.

Névváltoztatások:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Láza Tivadar csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur
1913. évi 191,775/VI—a. számú engedélye alapján, veze-
téknevét «László»-ra változtatta.

Mara János csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur
1913. évi 186,771/VI—a. számú engedélye alapján, veze-
téknevét «Nagy»-ra változtatta.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Sztrojka Ferencz csendőr, a m. kir. belügyminiszter
ur 1913. évi 196,020/VI—a. számú engedélye alapján,
vezetéknevét «Szegedi»-re változtatta.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Gebe Bíró István csendőr, a m. kir. belügyminiszter
ur 1913. évi 190,481/VI—a. számú engedélye alapján,
vezetéknevét «Bíró»-ra változtatta.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hang-
szert szállítani, mint REMENYI MIHÁLY, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészí-
tője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszerrel, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom,
harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg Reményi legújabb képe-
árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király-u. 58.
Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hang-
szerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerrel külön-külön árjegyzék kerendő.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Kibédi Sándor őrmester, Filip Erzsébettel, 1913. nov. 19-én, Székelykálón.

Demkó István őrsvezető cz. őrmester, Dezső Zsuzsiával, 1913. november 29-én, Tövisen.

Varga György csendőr cz. őrmester, Molnár Juliannával, 1913. november 29-én, Csengerben.

Jánosi Sándor csendőr cz. őrmester, Szőke Lidiával, 1913. november 25-én, Alsósófalván.

Gál János I. csendőr, Hang Vilmával, 1913. november 27-én, Tordaszentlászlón.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Sipos Antal járásőrmester, Márton Máriaival, 1913. december 1-én, Hódmezővásárhelyen.

Bába Imre őrsvezető cz. őrmester, Takács Julianna Máriaival, 1913. november 25-én, Makón.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Köntös Pál csendőr, Gerendi Rózával, 1913. december 9-én, Tordán.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Balyi József csendőr cz. őrmester, Oszlányi Erzsébettel, 1913. november 29-én, Kassán.

Szancsik László őrsvezető cz. őrmester, Dirhám Mária Teréziával, 1913. november 15-én, Varannón.

Gazi József csendőr cz. őrmester, Piskó Máriaival, 1913. november 29-én, Tótpelsőczőn.

Ilyés András csendőr cz. őrmester, Barta Rozáliával, 1913. november 10-én, Kászonujfaluban.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
Koltai Lajos őrsvezető cz. őrmester, Gévai Annával, 1913. november 26-án, Adonyban.

Kiss Mihály I. őrsvezető cz. őrmester, Muzsik Julianával, 1913. november 29-én, Szegváron.

Horváth Sándor őrsvezető cz. őrmester, Tiefenthaler Bertával, 1913. december 1-én, Sárváron.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Lovász Mihály csendőr, Albert Rozáliával, 1913. nov. 16-án, Csikdánfalván.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Jakab Pál őrsvezető cz. őrmester, Tóth Bertával, 1913. november 4-én, Papon.

Góz István őrsvezető cz. őrmester, Laufer Terézszel, 1913. november 30-án, Garbán.

SZÁNTÓ JÓZSEF

kerékpár, gramfon SZEGEDEN, a városi gépek áruháza. rosi bérpalotában.

a csendőr-testület 16 év óta az egész országból vásárol nálam. 10,000 elismerő-levél, jeles közlöny-kiadásal. Elvem: Nem olcsóságokkal versenyezni, hanem kitűnő árut szállítani. Egyedül képviselteml EredetiPathé tónélküli beszélő-gép és lemezel ::

HELIOAL, PREMIER, POSTELON, BRITANIA és he. yi kerékpárokból, kerékpár szerelések és gummikból, csendőrségi varrógépekből, óriási választékot készítek mindenkor. Képes nagy árjegyzék és kotta-jegyzék díjtalan :: ::

Eredeti gramfon-tűs gép és angyalos lemezek. Pontos címet kérek, mert több hasonnevű egyén van Szegeden.

ÓRAK, ÉKSZEREK, GRAMOFONOK, LEMEZEK RÉSZLETFIZETÉSRE IS!

Legkötűnőbb lemezek 2-50 K. részletre 3- K. Míg a készlet tart óriás „Beklám” gramfon, 50 cm-es tölcsérel, 6 lemezzel, készpénzfizetésre 40.- K. Villamos sebblampa 2 K. Elem (Bateria) 9 havi égési tartammal 8) áll. Legjobb (bensin, tüsgyújtó) 70 fill., 2- K és 2-40 K. ValódiScrum labdák 1-es 3-60, 2-es 4-60, 3-as 5-50, 4-es 6-50, 5-ös 7-50 K. Erősebb 12 részéből álló, 1-1 K-val drágább. Liga Borum, dupla gumival, 14 K. Angol Poottüll-ozipó 8 K-tól feljebb, stb. Ezüst „Betűs” gyűrű tüzseranyozással 80 fillér. 14 karátos aranylól 4-60 korona. Strapa órák 5 koronától feljebb. Számtalan elismerő levél. Új órákért, gramfonokért 10 évi, javításokért 5 évi jótállás. Tört aranyat, ezüstöt vesznek vagy becserelek.

Egész árjegyzék ingyen.

Egész árjegyzék ingyen.

Tóth József, chronometer és műórák, Szeged, Dugonics-ter 11.

Czimbalom

Számon kitűntetés a jó munkáért. Árjegyzék ingyen.

Legjobb szabad, aczélszerkezettel, részletre 10. Csodáerős, tisztán hangú gramfon (beszélőgép) 25 korona s feljebb. — Hozzá: Fedák Sári, Király, Rózsa, Bercei, Bonci, Caruso-tól legszebb lemezek 2 K 50 f. Hegedűk világhírű mesterek hű utánozói.

Fuvolák, tárogatók, sziterák, harmonikák stb. Hurok. Javítás műterem stb.

Mogyorossy Gyula

kir. szab. hangszergyár, Bpest, VII., Rákóczi-ut 71.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Gyár-u. 26. sz. (Gyár-utca és Horn Ede-utca sarkán.)

Szives tudomásul, hogy üzlethelyiségünket, 1913. évi november hó 1-én VI. ker., Gyár-utca 26. szám alá (Gyár-utca és Horn Ede-utca sarkán) helyeztük át.

Új árjegyzékünk megjelent, azt kívánatra minden őrsnek megküldjük. 1914-re szóló, közneveltségek örvendő előjegyzési napjainkat rendelőknek ingyen küldjük meg.

Könyvnyomda, könyv-, papír- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok és felszerelési cikkek legnagyobb raktára.